

درس دوازدهم

جلسه اول

غَافِرِ الذَّنْبِ وَقَابِلِ التَّوْبِ شَدِيدِ الْعِقَابِ ذِي الطَّلَوِّ

آمرزنده گناه و پذیرنده توبه، سخت کیفر و صاحب نعمت فراوان

لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ إِلَيْهِ الْمَصِيرُ

نیست معبودی جز او و به سوی اوست بازگشت

یا غافر الخطایا! دریاب بی نوا را یا واهب العطایا، تغیرده قضارا

فعالیت

آیه ۳ سوره غافر را همراه با رمزینه سریع پاسخ بخوانید و ترجمه آن را در بخش درک و فهم آیات این درس کامل کنید.

تدبر

با توجه به آیه به پرسش‌های زیر پاسخ دهید :

- ۱- در آیه ۳ سوره غافر، خداوند خود را با چه ویژگی‌هایی معرفی کرده است؟
 - ۲- دو جمله «لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ» و «إِلَيْهِ الْمَصِيرُ» با جمله «إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ» چه ارتباطی دارد؟
- آمرزنده گناه، پذیرنده توبه، سخت کیفرکننده، صاحب نعمت

خالق همه انسانها فقط خداوند یگانه است و بعد از مرگ نیز، تنها به سوی آن یگانه بی همتا خواهیم رفت

حفظ

دو جمله (پیام قرآنی) از این آیه را از حفظ بخوانید.

سورة غافر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

۱ حمّ ۲ تَنْزِيلُ الْكِتَابِ ۳ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ۴
 ۵ غَافِرِ الذَّنْبِ ۶ وَقَابِلِ التَّوْبِ ۷ شَدِيدِ الْعِقَابِ ۸ ذِي الطَّلَوِ ۹
 ۱۰ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ ۱۱ إِلَيْهِ الْمَصِيرُ ۱۲ مَا يُجَادِلُ فِي آيَاتِ اللَّهِ
 ۱۳ إِلَّا الَّذِينَ كَفَرُوا ۱۴ فَلَا يَغْرُرُكَ تَقَلُّبُهُمْ فِي الْبِلَادِ ۱۵
 ۱۶ كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ ۱۷ وَالْأَحْزَابُ ۱۸ مِنْ بَعْدِهِمْ ۱۹ وَهَمَّتْ
 ۲۰ كُلُّ أُمَّةٍ بِرَسُولِهِمْ لِيَأْخُذُوهُ ۲۱ وَجَادَلُوا بِالبَاطِلِ
 ۲۲ لِيُدْحِضُوا بِهِ الْحَقَّ ۲۳ فَأَخَذْتُهُمْ ۲۴ فَكَيْفَ كَانَ عِقَابِ ۲۵
 ۲۶ وَكَذَلِكَ حَقَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا ۲۷
 ۲۸ أَنَّهُمْ أَصْحَابُ النَّارِ ۲۹ الَّذِينَ يَحْمِلُونَ الْعَرْشَ وَمَنْ حَوْلَهُ
 ۳۰ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ ۳۱ وَيُؤْمِنُونَ بِهِ ۳۲ وَيَسْتَغْفِرُونَ
 ۳۳ لِلَّذِينَ آمَنُوا رَبَّنَا وَسِعْتَ كُلَّ شَيْءٍ رَحْمَةً وَعِلْمًا ۳۴ فَاغْفِرْ
 ۳۵ لِلَّذِينَ تَابُوا وَاتَّبَعُوا سَبِيلَكَ وَقِهِمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ ۳۶

درک معنا

فعالیت اول

جدول زیر را کامل کنید.

آمرزنده ، قبول کننده ، قبول می کند ، بازگشت ، فرو فرستادن ، کیفر

معنا	کلمه	ردیف
کیفر، مجازات	عِقَاب	۵
صاحب، دارای	ذو، ذا، ذی	۶
نعمت فراوان	طَوَّلَ	۷
قبول می کند/پذیرد	يَقْبَلُ	۸

معنا	کلمه	ردیف
نازل کردن، فرو فرستادن	تَنْزِيل	۱
آمرزنده	غَافِر	۲
پذیرنده، قبول کننده	قَابِل	۳
توبه، بازگشت	تَوْب، تَوْبَة	۴

فعالیت دوم

معنای این ترکیب ها و جمله های قرآنی را بنویسید.

۵- شَدِيدِ الْعِقَابِ : سخت کیفر کننده

۶- ذِي الطَّوْلِ : صاحب نعمت فراوان

۷- يَقْبَلُ التَّوْبَةَ : می پذیرد توبه را

۱- تَنْزِيلُ الْكِتَابِ : نازل کردن کتاب

۲- مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ :
از سوی خداوند شکست ناپذیر دانا

۳- غَافِرِ الذَّنْبِ : آمرزنده گناه

۴- وَقَابِلِ التَّوْبِ : و پذیرنده توبه

الف) آیات ۱ تا ۳ سورة غافر را ترجمه کنید.

۱- حمّ

..... حامیم

۲- تَنْزِيلُ الْكِتَابِ

..... فرو فرستادن کتاب

۳- مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ

..... از سوی خداوند شکست ناپذیر دانا

۴- غَافِرِ الذَّنْبِ وَقَابِلِ التَّوْبِ

..... آمرزنده ی گناه و پذیرنده ی توبه

۵- شَدِيدِ الْعِقَابِ ذِي الطَّلُ

سخت . کیفر کننده .. (کننده)، .. صاحب نعمت فراوان

۶- لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ :

..... نیست معبودی جز او

۷- إِلَيْهِ الْمَصِيرُ

..... به سوی اوست بازگشت

ب) در صفحه ۴۶۸ قرآن کریم آمده است که فقط خدا را بخوانیم، در حالی که دین خود را برای او خالص می کنیم؛ یعنی سعی می کنیم همه کارهای خود را برای خدا و رضایت او انجام دهیم. این عبارت را یافته و همراه با معنا بنویسید.

فقط برای خدا

متن: فَادْعُوا إِلَىٰ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ

بخوانید خدا را و دین را برای او خالص کنید

پیام قرآنی

۱- خواندن روزانه قرآن کریم : هر روز در خانه یک صفحه از صفحات ۴۶۷ تا ۴۷۱ قرآن کریم را بخوانید.

۲- از صفحه ۴۶۸ قرآن کریم چند ترکیب یا جمله ساده قرآنی را انتخاب و معنا کنید.

رَبَّنَا: پروردگارا الْفَوْزُ الْعَظِيمُ: رستگاری بزرگ

فَادْعُوا إِلَىٰ: پس بخوانید خدا را

خانه های نورانی

سورة غافر

۱ وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ
 ۲ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ ﴿٦٠﴾
 ۳ اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ أَلِيلَ لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَالنَّهَارَ
 ۴ مُبْصِرًا إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ
 ۵ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٦١﴾ ذَلِكَمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ
 ۶ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَآَنِي تُؤْفَكُونَ ﴿٦٢﴾ كَذَلِكَ يُؤْفَكُ الَّذِينَ
 ۷ كَانُوا بِآيَاتِ اللَّهِ يَجْحَدُونَ ﴿٦٣﴾ اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ الْأَرْضَ
 ۸ قَرَارًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً وَصَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ صُورَكُمْ
 ۹ وَرَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ ذَلِكَمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ فَتَبَارَكَ اللَّهُ
 ۱۰ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٦٤﴾ هُوَ الْحَيُّ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ
 ۱۱ لَهُ الدِّينَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٦٥﴾ قُلْ إِنِّي نُهَيْتُ
 ۱۲ أَنْ أَعْبُدَ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَمَّا جَاءَنِيَ الْبَيِّنَاتُ
 ۱۳ مِنْ رَبِّي وَأُمِرْتُ أَنْ أُسْلِمَ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٦٦﴾

درک معنا

فعالیت اول

جدول زیر را کامل کنید.

شکل داد ، غذاهای پاک ، صورت ها ، بنا

معنا	کلمه	ردیف
شکل داد	صَوَّرَ	۵
صورتها جمع صوره	صُورَ	۶
غذاهای پاک	طَيِّبَات	۷
برقرار و پرخیر است	تَبَارَكَ	۸

معنا	کلمه	ردیف
بخوانید	أَدْعُوا	۱
(تا) پاسخ دهم	أَسْتَجِبْ	۲
جایگاه امن	قَرَار	۳
بنا، سرپناه	بِنَاء	۴

فعالیت دوم

معنای این ترکیب ها و جمله های قرآنی را بنویسید.

۱- اَدْعُونِي : بخوانید مرا

۴- فَاحْسَنَ صُورَكُمْ :

پس نیکو ساخت صورت هایتان را

۲- أَسْتَجِبْ لَكُمْ :

(تا) پاسخ دهم به شما

۵- وَرَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ :

و روزی داد به شما از غذاهای پاک

۳- وَصَوَّرَكُمْ : و شکل داد شما را

۶- فَتَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ :

پس برقرار و پرخیر است خداوند، پروردگار جهانیان

الف) این عبارات قرآنی از سوره غافر را ترجمه کنید.

۱- وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ ...

..... و گفت پروردگارتان بخوانید مرا تا پاسخ دهم به شما

۲- اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ الْأَرْضَ قَرَارًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً

خدا کسی است که قرار داد برای شما زمین را جایگاه امن و آسمان را سربینه

۳- وَصَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ صُوَرَكُمْ

و شکل داد شما را؛ پس نیکو ساخت صورتهایتان را

۴- وَرَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ

... و روزی داد به شما از غذاهای پاک

۵- ذَلِكَمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ

این خداست؛ ... پروردگار ... شما

۶- فَتَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ

پس برقرار و پرخیر است خداوند، پروردگار جهانیان

ب) در آیات صفحه ۴۷۴ قرآن کریم، خدای مهربان، همه بندگان خود را دعوت می کند تا دست نیاز به سوی آن خالق بی نیاز بلند کرده تا خواست آنها را اجابت کند. این عبارت کوتاه، زیبا و امیدبخش را همراه با معنا بنویسید، همیشه آن را زمزمه کرده و به مفهوم آن توجه داشته باشید.

بار عام الهی

پیام قرآنی

متن: وَ قَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي اَسْتَجِبْ لَكُمْ

ترجمه: و پروردگارتان گفت: مرا بخوانید تا پاسخ دهم به شما

۱- خواندن روزانه قرآن کریم: هر روز در خانه یک صفحه از صفحات ۴۷۲ تا ۴۷۶ قرآن کریم

را بخوانید.

۲- از صفحه ۴۷۴ قرآن کریم چند ترکیب یا جمله ساده قرآنی را انتخاب و معنا کنید.

جَعَلَ لَكُمُ الْيَلَ: قرار داد برای شما شب را

خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ: آفریننده ی هر چیزی

خانه های نورانی

آزمایش

- ۱- سر انگشت خود را کمی جوهری کنید و سپس روی کاغذ فشار دهید. از چند نفر از دوستان خود نیز بخواهید تا این کار را انجام دهند.
- ۲- با استفاده از ذره بین، اثر انگشت‌های یکدیگر را با هم مقایسه کنید.
- ۳- آیا تفاوتی بین اثر انگشت‌ها مشاهده می‌کنید؟

بر روی کره زمین حدود هشت میلیارد نفر انسان زندگی می‌کنند ولی خطوط سر انگشتان هیچ کدام از آنها شبیه به هم نیست، حتی دوقلوها!

شاید برای شما جالب باشد که بدانید چهارده قرن پیش، قرآن از این راز دقیق آفرینش خبر داده است. روزی شخصی از پیامبر اکرم (ص) پرسید: خداوند چگونه ما را در روز قیامت زنده خواهد کرد؟ خداوند در پاسخ آن شخص، سوره قیامت را بر پیامبر نازل کرد. در یکی از آیات این سوره چنین می‌خوانیم:

أَيَحْسَبُ الْإِنْسَانُ أَلَّنْ نَجْمَعَ عِظَامَهُ ۚ

آیا انسان می‌پندارد که ما هرگز استخوان‌های او را جمع نخواهیم کرد؟!

بَلَىٰ قَادِرِينَ عَلَىٰ أَنْ نُسَوِّيَ بَنَانَهُ ۚ

ما حتی قادریم که سر انگشتان او را هم درست کنیم.

سوره قیامت

یعنی روز قیامت که خداوند مردگان را زنده می‌کند، نه تنها آفرینش مجدد انسان‌ها برایش آسان است؛ بلکه ویژگی‌های مخصوص هر شخص را نیز بازسازی می‌کند. قرآن از میان همه این ویژگی‌ها، به خطوط سر انگشتان اشاره کرده است که پیچیدگی و ظرافت آنها بسیار زیاد است. بدین گونه، قرآن از موضوعی خبر داده که برای مردم آن زمان کاملاً نامشخص بوده است، حدود ۱۵۰ سال است که دانشمندان به این راز پی برده‌اند و پلیس به این وسیله، تبهکارانی را که اثر انگشتشان در محل وقوع جرم باقی مانده است پیدا می‌کند؛ زیرا این روش یکی از مطمئن‌ترین راه‌ها برای شناسایی مجرمان است.

قرأت و نیایش

بخشی از مناجات امیرالمؤمنین امام علی علیه السلام در مسجد کوفه

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْأَمَانَ
يَوْمَ لَا يَنْفَعُ مَالٌ وَلَا بَنُونَ
إِلَّا مَنْ آتَى اللَّهَ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ

خدایا! از تو امان می خواهم
روزی که هیچ مال و اولادی سود نمی دهد،
مگر کسی که قلبی سالم [از آلودگی ها] به پیشگاه خداوند بیاورد.
سوره شعرا، آیات ۸۸ و ۸۹

وَأَسْأَلُكَ الْأَمَانَ
يَوْمَ يَعْصُ الظَّالِمُ عَلَى يَدَيْهِ
يَقُولُ يَا لَيْتَنِي اتَّخَذْتُ مَعَ الرَّسُولِ سَبِيلًا

و از تو امان می خواهم
روزی که ستمکار [از شدت حسرت] دست های خود را به
دندان می گزد،
[و] می گوید: ای کاش! همراه این پیامبر، راهی [به سوی حق]
انتخاب می کردم!

وَأَسْأَلُكَ الْأَمَانَ
يَوْمَ يُعْرِفُ الْمُجْرِمُونَ بِسِيمَاهُمْ
فَيُؤْخَذُ بِالنَّوَاصِي وَالْأَقْدَامِ

و از تو امان می خواهم
روزی که گناهکاران را از چهره هایشان می شناسند،
پس موهای جلوی سروپاهایشان را می گیرند [و به دوزخ می اندازند].
سوره الفرقان، آیه ۲۷

وَأَسْأَلُكَ الْأَمَانَ
يَوْمَ لَا يَجْزِي وَالِدٌ عَنْ وَلَدِهِ
وَلَا مَوْلُودٌ هُوَ جَازٍ عَنِ وَالِدِهِ شَيْئًا، وَنَهْ هَيْجَ فِرْزَنْدِي بِرَطْرِفِ كُنَنْدَه چيزِي از [عذابِ] پدر خويش
است،
به يقين وعده خداوند حق است.

و از تو امان می خواهم
روزی که هیچ پدری چیزی [از عذاب را] از
فرزندش دفع نمی کند
و لا مولود هُوَ جازٍ عن والديه شيئاً، و نه هيچ فرزندی برطرف کننده چیزی از [عذابِ] پدر خویش
است،
به يقين وعده خداوند حق است.

سوره لقمان، آیه ۳۳

وَ أَسَأَلْتُكَ الْإِمَانِ
يَوْمَ لَا يَنْفَعُ الظَّالِمِينَ مَعَذِرَتُهُمْ
وَلَهُمُ اللَّعْنَةُ
وَلَهُمْ سُوءُ الدَّارِ
و از تو امان می خواهم
روزی که عذرخواهی ستمکاران هیچ سودی به حالشان ندارد
و برای آنان لعنت
و سرای بدی [چون دوزخ] است.

سورة غافر، آیه ۵۲

وَ أَسَأَلْتُكَ الْإِمَانِ
يَوْمَ لَا تَمْلِكُ نَفْسٌ لِنَفْسٍ شَيْئًا
وَ الْأَمْرُ يَوْمَئِذٍ لِلَّهِ
و از تو امان می خواهم
روزی که کسی از کسی چیزی [از عذاب] را دفع نمی کند،
در آن روز، حکومت و فرمانروایی ویژه خداوند است.

سورة انفطار، آیه ۱۹

وَ أَسَأَلْتُكَ الْإِمَانِ
يَوْمَ يَفِرُّ الْمَرْءُ مِنْ أَخِيهِ
وَ أُمِّهِ وَ أَبِيهِ
وَ صَاحِبَتِهِ وَ بَنِيهِ
لِكُلِّ امْرِئٍ مِنْهُمْ يَوْمَئِذٍ شَأْنٌ يُغْنِيهِ
و از تو امان می خواهم
روزی که آدمی از برادرش می گریزد
و از مادر و پدرش
و از همسر و فرزندان؛
برای هرکس از آنان کاری است که او را مشغول می دارد.

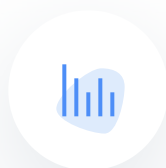
وَ أَسَأَلْتُكَ الْإِمَانِ
يَوْمَ يَوْدُ الْمُجْرِمُ
لَوْ يَفْتَدِي مِنْ عَذَابٍ يَوْمَئِذٍ بَبْنِيهِ
و از تو امان می خواهم
روزی که گناهکار آرزو می کند
ای کاش می توانست فرزندان را در برابر [نجات از] عذاب
آن روز، عوض دهد!

وَ أَسَأَلْتُكَ الْإِمَانِ
يَوْمَ يَوْدُ الْمُجْرِمُ
لَوْ يَفْتَدِي مِنْ عَذَابٍ يَوْمَئِذٍ بَبْنِيهِ
وَ صَاحِبَتِهِ وَ أَخِيهِ
وَ فَصِيلَتِهِ الَّتِي تُؤْوِيهِ
وَ مَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا
ثُمَّ يُنْجِيهِ
كَلًّا
إِنَّهَا لَظِي
نَزَاعَةٌ لِّلشَّوْيِ
و [نیز] همسر و برادرش را
و خویشانِ نزدیکش را که به او پناه می دادند
و نیز همه کسانی که در زمینند،
تا او را [از عذاب] برهانند؛
چنین نیست [که راه نجاتی برایش باشد]،
همانا آتش سوزنده زبانه می کشد،
در حالی که اعضا و پوستِ سر را برمی کند.

اپلیکیشن درسی همیار

برنامه رایگان درسی همیار

تمام پایه ها

جواب کتاب ، تدریس و نمونه سوال

همیشه رایگان

برنامه همیار کاملا رایگان میباشد